

Hur ser krånglet för företagen ut?

Regelindikator 2006

GODKÄNT

Sammanfattning

Frågor om regelförenkling ligger fortsatt högt på företagens dagordning. Det finns mycket tid och resurser som skulle kunna sparas om riksdagen och regeringen beslutade om förenklingar, minskade regelkostnader och minskat uppgiftslämnande. Detta framkommer i årets Regelindikator från Näringslivets Regelnämnd, NNR.

NNRs regelindikator år 2006 visar att 53 % av de granskade regelförslagen som berör företagen innebär en ökad börda för företagen. Endast i 20 % av fallen innebär förslagen en minskning av bördan. I en annan undersökning som presenterats tidigare i år av NNR visar att antalet blanketter som företagen måste lämna in till myndigheterna har ökat med 29 % till totalt 94 miljoner sedan 1999.

NNR har även granskat de konsekvensanalyser som regelgivarna är skyldiga presentera tillsammans med sina regelförslag som berör företagen. Sammanfattningsvis kan NNR konstatera att kvaliteten på konsekvensanalyserna generellt är mycket låg och nivån har t o m försämrats från föregående års redan låga nivå. Exempelvis anges företagets regelkostnader endast i 15 % av fallen och de totala kostnaderna för reglerna anges endast i åtta % av de granskade ärendena. NNR bedömer att de främsta orsakerna till den låga kvalitén är ett spretande regelverk som tolkas olika, avsaknaden av en kvalitetskontroll med möjlighet till stoppmekanism om analyserna inte är av godkänd kvalitet samt att beslutsfattarna inte efterfrågar analyserna i tillräckligt hög utsträckning. Konsekvensanalyserna är det viktigaste instrumentet för att avgöra hur ett nytt regelförslag påverkar kostnader och effekter.

EU står för närvarande för omkring 44 % av företagets nya regler. Ett regelverk är generellt enklare än 25 olika och Sverige måste vara pådrivande arbetet med att förenkla detta regelverk.

I den övergripande bedömningen av regelförenklingspolitiken under den innevarande mandatperioden konstaterar NNR att riksdagen aldrig tidigare har beslutat om ett så ambitiöst regelförenklingsarbete och regeringen har tagit ett antal positiva initiativ. Tyvärr har resultaten än så länge uteblivit pga att regeringens handlingsprogram, så här långt, är ofullständigt, då det saknas övergripande kvantitativa mål för arbetet och konkreta genomgripande regelförenklingsförslag.

NNR ser denna utveckling som bekymmersam för företagarna och föreslår därför följande åtgärder:

- Anta ett övergripande ambitiöst mål för hur mycket företagets administrativa regelkostnader ska minskas med i Sverige fram till år 2010. Målet ska åtföljas av en tidsplan- och handlingsplan med konkreta regelförenklingsförslag för hur och när målen ska uppnås.
- Inför ett enhetligt regelverk för konsekvensanalyser som omfattar alla regelgivare. Inför samtidigt en stoppmekanism när regelförslagen inte innehåller en godkänd konsekvensanalys.
- Regeringen måste vara mer pådrivande i EU när det gäller regelförenklingsarbetet, inte minst när det gäller konsekvensanalyser och konkreta förenklingsförslag.

NNRs Regelindikator 2006

Näringslivets Regelnämnd NNR är ideell förening. Föreningen har 13 näringslivsorganisationer som medlemmar. Dessa har 300 000 företag som medlemmar och praktiskt taget alla storleksklasser och branscher finns representerade. NNRs uppgift är att arbeta för färre och enklare företagsregler samt att minimera företagens uppgiftslämnande. Mer information om NNR finns på www.nnr.se

1	INLEDNING.....	2
2	REGELINDIKATOR 2006.....	3
2.1	Kvalitetsdatabasen och dess kvalitetsfaktorer för 2006	3
3	REGELFÖRENKLINGSPOLITIKEN I SVERIGE 2005-2006	9
3.1	Riksdagens och regeringens arbete med regelförenkling	9
3.2	Mätning av företagens administrativa kostnader.....	10
3.3	Behovet av förbättrade konsekvensanalyser	11
3.4	Samråd med statliga utredningar	13
4	REGELFÖRENKLINGSPOLITIKENS UTVECKLING UNDER MANDATPERIODEN 2002-2006.....	15
4.1	NNRs omdöme över den förda regelförenklingspolitiken	16
5	FÖRETAGENS UPPGIFTSLÄMNANDE.....	18
5.1	Samråd om företagens uppgiftslämnande	18
5.2	Myndigheternas webbplatser	19
5.3	Blankettkrav på företagen.....	20
6	INTERNATIONELLT REGELFÖRENKLINGSARBETE.....	23
6.1	EU-arbetet.....	23
6.2	OECD	24
7	SLUTSATSER OCH FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER	25
	BILAGA 1 - FÖRKLARING TILL NNRS KVALITETSAKTORER	27
	BILAGA 2 - REGELVERKEN SOM STYR ANVÄNDNINGEN AV KONSEKVENSANALYSER OCH SAMRÅD	29
	BILAGA 3 - NNRS MEDLEMMAR	30

Postadress
Blasieholmsgatan 4A
111 48 STOCKHOLM

Telefon
08-762 70 90

Telefax
08-762 70 95

E-post
info@nnr.se

Internet
www.nnr.se

1 Inledning

Regelförenkling står högt upp på företagens önskelista för ett bättre näringslivsklimat, ökad tillväxt och förbättrad konkurrenskraft. Bara att administrera det statliga regelverket bedöms kosta företagen minst 60 miljarder kr per år.

Regelförenkling har under de senaste åren blivit en viktig näringspolitisk fråga. Ett antal åtgärder har vidtagits för att förbättra arbetet med dessa frågor i Sverige. Exempelvis har företagens administrativa kostnader för att hantera miljö-, jordbruk-, arbetsrätts- och årsredovisningslagstiftning mätts liksom delar av skattelagstiftningen. Flera andra viktiga områden såsom livsmedelslagstiftning, statistik samt plan- och bygglag står på tur att mätas. Regeringen har satt upp vissa mål för att minska kostnaderna för några områden men det saknas fortfarande ett övergripande mål för att minska de administrativa kostnaderna.

NNR har sedan 2002 presenterat rapporter som redovisar resultaten från uppföljning av kvaliteten i de ärenden som inkommer till NNR. Syftet med denna uppföljning är att studera hur regeringskansliet, myndigheter och statliga utredningar följer de krav som finns på att redovisa en konsekvensanalys i samband med förslag till nya eller ändrade regler som berör företagen. Underlaget för Regelindikator 2006 har i likhet med föregående år hämtats från NNRs kvalitetsdatabas. Här bedöms förslag till nya eller ändrade regler som rör företag utifrån hur myndigheter, regeringskansliet och statliga kommittéer tillämpar de olika krav som finns i förordningarna om konsekvensanalyser.

NNR anser att rätt utförda konsekvensanalyser bidrar till ett bättre underlag för beslutsfattande och underlättar arbetet med en reduktion av företagens kostnader för olika regelverk. NNR presenterar därför i årets indikator ett flertal åtgärder för att förbättra myndigheters och departementens arbete med konsekvensanalyser.

Denna rapport behandlar förutom konsekvensanalysernas kvalitet även den svenska regelförenklingspolitiken under innevarande år (kapitel tre) och sammanfaller regelförenklingspolitiken under mandatperioden (kapitel fyra). Rapporten behandlar också myndigheternas krav på uppgiftslämnande från företagen (kapitel fem). NNR pekar här på ett antal åtgärder som kan vidtas för att underlätta och minska företagens kostnader för bl a uppgiftslämnande. Slutligen berörs regelförenklingsarbetet inom EU och OECD (kapitel sex).

2 Regelindikator 2006

NNR har årligen med start år 2002 presenterat rapporten Regelindikator. Rapporten följer upp nya regelförslag där syftet med uppföljningen är att i grova drag få kunskap om kvaliteten på konsekvensanalyserna och om det sker några förändringar över tiden. Metoden ger ingen vetenskaplig exakthet och därmed skall inte för stora växlar dras av små förändringar.

Årets rapport bygger på samma metodik som tidigare år. Den innebär att vi systematiskt försöker att bedöma kvaliteten på inkommande förslag till nya eller ändrade företagsregler från myndigheter, statliga utredningar och regeringskansliet. Resultaten av den fortsatta uppföljningen presenteras nedan. Sammanställningen för 2006 grundar sig på ca 150 förslag till nya eller ändrade regler från departement, statliga utredningar och myndigheter. Ärendena gäller perioden juli 2005-maj 2006. I bilaga ett ges en kortare förklaring till de frågeställningar som NNR bedömer i varje ärende.

För att kunna bedöma kvaliteten och omfattningen av alla nya regelförslag och de problem- och konsekvensanalyser som ska bifogas bedömer NNR underlaget utifrån tolv kvalitetsfaktorer. Flertalet av dessa utgår från de regler som finns fastställda i simplex- och verksförordningarna. Vi har även valt att lägga till några faktorer. För tredje året i rad kan vi även redovisa om de förslag som granskats medför ökad eller minskad administrativ börda för företagen och om förslagen beror på antagna EU regler som ska implementeras i Sverige.

2.1 Kvalitetsdatabasen och dess kvalitetsfaktorer för 2006

Nedan redovisas och kommenteras resultaten från NNRs kvalitetsdatabas. I tabellen anges andel i procent av ärendena som innehåller eller uppfyller respektive kvalitetsfaktor.

Kvalitetsfaktorer och måluppfyllelse 2002-2006 (andel i procent)

	2006	2005	2004	2003	2002		2006	2005	2004	2003	2002
1. Sammanfattning	84	93	77	64	49	7. Totala kostnader	8	9	5	5	4
2. Tidigare regler	75	86	79	56	55	8. Konkurrensaspekten	39	47	43	20	9
3. Alternativen beskrivna	47	53	49	37	26	9. Goldplating	4	7	6	3	5
4. Tidig konsultation	42	48	35	36	30	10. Remisstid	80	86	75	64	55
5. Antal företag	26	28	25	9	6	11. Simplexanalys	42	35	39	51	47
6. Kostnader/företag	15	17	7	7	4	12. Admbörda:					
						Ökad	53	58	52		
						Minskad	20	16	16		
						Oförändrad	27	26	32		
						EU baserat	44	44	40		

Källa: NNR

Generellt kan konstateras att den positiva trenden för flertalet indikatorer bröts 2006, jämfört med 2005. Årets sammanställning visar att för elva av tolv indikatorer handlar det om en nedgång på ett antal procentenheter. Varje rubrik följs av en illustration i form av ett glatt, neutralt eller ledsamt ansikte som visar NNRs bedömning av utvecklingen för respektive indikator. Mindre förbättringar från en redan låg nivå ger inte en positiv bedömning.

1. Sammanfattning 😊

Det finns en sammanfattning i 84 % av ärendena jämfört med 93 % för 2005. NNR konstaterar att en positiv utveckling detta år bryts och visar en viss nedgång. En sammanfattning är en självklarhet i varje större ärende. Skälet till detta är att det ger läsaren en möjlighet att snabbt sätta sig in i ett ärende och bedöma vad förslaget i realiteten behandlar. Enligt NNR ska läsaren inte behöva läsa ett helt förslag för att få en uppfattning om förslagens innehåll och omfattning samt vilka som berörs av det.

2. Tidigare regler 😊

I 75 % jämfört med 86 % för 2005 finns tidigare regler redovisade. Även här viker den positiva trenden. För att förstå effekterna av ett förslag måste det redovisas vad den egentliga förändringen består i. Om inte läsaren förstår förslaget minskar möjligheten för berörda intressenter att bilda sig en uppfattning om förslagens konsekvenser och att därmed lämna relevanta synpunkter. Om så är fallet ökar risken för att förslag av dålig kvalitet antas. Förslagen kan sedan få konsekvenser som inte finns belysta i underlaget.

3. Alternativen beskrivna ☹

I 47 % av ärenden jämfört med 53 % för 2005 beskrivs alternativen till det presenterade förslaget. I vissa fall kan det finnas alternativ till offentlig reglering, reglernas utformning eller delar av förslaget. Det gäller särskilt i de fall när förslaget har sitt ursprung i Sverige och inte beror på något beslut som fattats i EU. NNR finner det mycket angeläget att olika alternativ till förslaget eller delar av detsamma redovisas. Om så inte sker skall motiven till detta framgå.

4. Tidig konsultation ☹

I 42 % av ärendena 2006, jämfört med 48 % för 2005, finns redovisat hur konsultation/samråd har skett med berörda branscher och företag. För att skapa regler med en så hög kvalitet som möjligt och minimera de negativa konsekvenserna för berörda företag anser NNR att det är av mycket stor betydelse att det på ett tidigt stadium förs en dialog med berörda om utformning av reglerna och vilka förslag som är bäst. Kontakter med berörda bör äga rum innan förslaget skickas ut på remiss. Det gäller att optimera utformningen av reglerna med hänsyn till statsmakternas intressen och företagens förutsättningar och situation. Med ökad kunskap bör kvaliteten i olika regelverk förbättras. Det är exempelvis otillräckligt att bara skriva att "samråd ägt rum med branschen", vilket tyvärr sker i många fall. Det viktiga i sammanhanget är att redovisa på vilket stadium i processen samråd skett och vilka synpunkter som framkommit samt hur dessa beaktats vid utformningen av förslaget. NNR anser att tidiga samråd är en nyckelfaktor för att få till stånd regelverk med hög kvalitet.

5. Antal företag ☹

I 26 % av ärendena 2006 jämfört med 28 % för 2005, finns redovisat hur många företag som berörs. NNR finner det märkligt att inte fler förslag innehåller information om hur många och vilka som berörs. För att kunna bilda sig en uppfattning om förslagets effekter bör det enligt NNR i förslaget redovisas hur många företag som berörs och deras storlek, exempelvis i form av antalet anställda eller omsättning. Sådan information gör det lättare att väga olika intressen mot varandra och bedöma om förslaget står i proportion till problemet. I förlängningen kan man tänka sig att kraven på problem- och konsekvensanalyser skulle kunna differentieras med hänsyn till förslagets omfattning. Denna modell tillämpas i exempelvis Holland. Differentiering utifrån omfattning skulle kunna vara ett sätt att använda resurserna på ett effektivare sätt.

6. Kostnader/företag ☹

Andelen ärenden där det beskrivs vilka kostnader förslaget för med sig för ett enskilt företag uppgår till 15 %, vilket är en minskning med två procentenheter sedan 2005. För att belysa effekterna av olika förslag är det av central betydelse att statsförvaltningen i större utsträckning försöker uppskatta kostnaderna som förslagen medför för företagen. Genom att kvantifiera effekterna och uttrycka dessa i kronor blir förslagets effekter tydligare för alla parter. Idag är utgångspunkten nästan alltid ett regleringsperspektiv och i få ärenden försöker regelgivaren att belysa hur förslaget konkret kommer att påverka berörda företag.

7. Totala kostnader ☹

De totala kostnaderna finns redovisade i åtta % av ärendena jämfört med nio % för 2005. För att kunna väga olika intressen mot varandra och bedöma rimligheten i olika förslag anser NNR att det är nödvändigt att de totala kostnaderna uppskattas och kvantifieras.

Optimalt är naturligtvis att det finns redovisat både de totala kostnaderna och vinsterna. NNR är väl medveten om att det finns ett flertal problem med att genomföra "exakta" beräkningar av eventuella kostnader som ett förslag kan innebära för berörda företag. Idag finns det dock i alltför få ärenden någon som helst ansats att bryta ned frågan och redovisa vilken typ eller storlek på kostnaderna som kan förväntas uppstå. För företagen kan det röra sig om allt ifrån krav på investeringar till lönekostnader för den personal som ska lämna den information som fastställs i förslaget

8. Konkurrensaspekten ☹️

I 39 % jämfört med 47 % av ärendena år 2005 finns konkurrensaspekten belyst. Denna förändring är negativ och större fokus måste sättas på förslagets konkurrensaspekter. NNR följer upp om det i förslaget finns beskrivet om förslaget kan få några effekter för konkurrensen mellan olika aktörer, exempelvis med avseende på företagsstorlek, företagsform eller huvudman. I takt med den ökade konkurrensen från omvärlden som globaliseringen för med sig i praktiskt taget alla branscher finns det skäl att även belysa hur motsvarande regler utformas i konkurrentländerna. I dag finns det inget krav på att redovisa denna frågeställning. I Holland däremot föreligger det ett krav på att denna fråga ska redovisas.

9. Goldplating ☹️

Goldplating innebär att myndigheterna och regeringen av något skäl väljer att gå längre än det beslut som fattats av någon av EUs institutioner. I endast fyra % av ärendena jämfört med sju % av ärendena år 2005 finns det redovisat hur förslaget förhåller sig till EU-lagstiftningen. NNR bedömer att andelen är alldeles för låg och kan konstatera att förändringen sker från en redan mycket låg nivå.

Vid genomförande av EU-lagstiftning anser NNR att det klart och tydligt bör redovisas hur det svenska förslaget förhåller sig till antagen EU-lagstiftning. Om Sverige väljer att införa regler som går utöver EU-reglerna beslut anser NNR att motiven för detta tydligt måste redovisas. Beträffande EU relaterade förslag anser NNR att en problem- och konsekvensanalys av Kommissionens förslag måste genomföras på ett så tidigt stadium som möjligt och att samråd med näringslivet skall ske under analysens genomförande. När reglerna väl ska genomföras i medlemsstaterna kan flexibiliteten i vissa fall vara mycket begränsad, trots att förslaget kan komma att medföra betydande negativa konsekvenser för företagen. Konsekvenser som inte finns redovisade.

10. Remisstiden mm ☹️

I 80 % av ärendena jämfört med 86 % år 2005 uppgår remisstiden till minst tre veckor. För att berörda ska få en rimlig tid att sätta sig in i ett förslag och analysera och kommentera detsamma är det önskvärt med en minsta frist på åtminstone tre veckor. Det svenska remissförfarandet är till för att berörda intressenter ska få yttra sig över ett förslag som de berörs av och därmed chansen att delge statsmakterna sin syn på förslaget. Remissförfarandet används i vissa fall när det är mycket kort svarstid. Det får då ses mer som en information än en reell möjlighet att lämna synpunkter. Ett sådant förfarande gynnar inte utformningen av regler med hög kvalitet och indirekt kan det ses som ett hot mot rättssäkerheten. NNR är väl medveten om att det ibland kan finnas skäl för att beslut om nya eller ändrade regler måste fattas med kort varsel men detta tillhör trots allt undantagen.

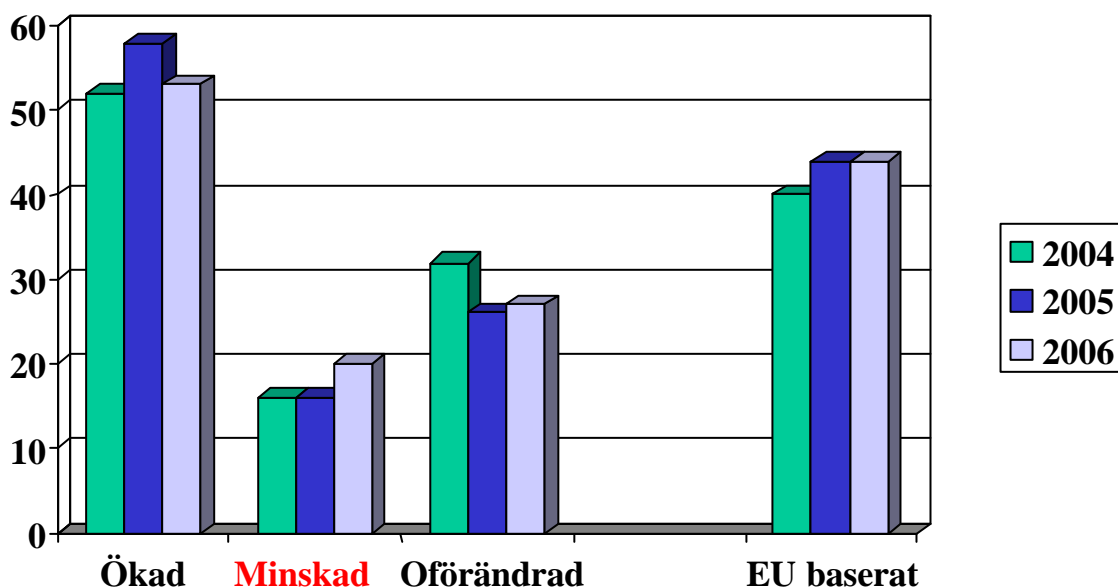
11. Simplexanalys ☺

I 42 % av ärendena jämfört med 35 % för år 2005 har det presenterats en analys enligt kraven som finns i Simplexförordningen. Av kapitlet ovan framgår att en simplexanalys skall genomföras i de fall förslaget kan få betydande effekter för små företags förutsättningar. Många myndigheter finner emellertid det onödigt att göra två separata konsekvensanalyser för samma ärende (se bilaga två om regelverk som styr användningen av konsekvensanalyser).

NNR har till näringsdepartementet, som utarbetar ett förslag till ny förordning om konsekvensanalyser, föreslagit att revidera dagens krav på myndigheterna så att dessa återfinns i en och samma förordning istället för dagens två. Med tanke på att det svenska näringslivet till 98 % består av småföretag bör antalet myndigheter som redovisar en Simplexanalys eller beskriver eventuella effekter för små företag vara betydligt högre. Vissa myndigheter hävdar att reglerna inte har några effekter för små företag trots att så är fallet. Detta visar enligt NNR på en av svagheterna med simplexförordningen; det saknas sanktioner mot myndigheter som inte följer reglerna.

12. Administrativ börda ☹

För varje ärende som inkommit till NNR bedömer vi fr o m hösten år 2003 om förslagen innebär ökad, minskad eller oförändrad administrativ börda för företagen. Resultatet av våra bedömningar, som gjorts t o m maj 2006, visar att 53 % av förslagen förväntas resultera i en ökad börda mot 58 % för 2005, 20 % i en minskad börda mot 16 % år 2005 och att 27 % jämfört med 26 % år 2005 resulterar i en oförändrad administrativ börda. Det finns ingen vetenskaplig exakthet bakom dessa siffror, men de ger en god indikation på utvecklingen. Vår regelindikator visar att antalet förslag som ökar företagens administrativa kostnader uppgår till hela 33 % det senaste året. Positivt är att ökningstakten mattats något jämfört med de två föregående åren. Dock är nivån oacceptabelt hög. Diagrammet nedan visar andelen förslag i procent som enligt NNRs bedömning ökat eller minskat företagens administrativa kostnader de tre senaste åren liksom andelen nya förslag som härrör från EU.

EU baserad lagstiftning

Av de ärenden som inkommit till NNR beror 44 % av förslagen till nya eller ändrade företagsregler på antagna EU-regler. År 2005 var siffran samma, dvs 44 %. Resultaten visar att det finns ett stort nationellt utrymme för åtgärder för att förenkla för företagen i Sverige men också att det behövs betydligt bättre nationella konsekvensanalyser av Kommissionens förslag till nya gemensamma regler.

NNRs slutsatser och förslag

NNR konstaterar att det skett försämringar för elva av tolv kvalitetsfaktorer och dessutom från redan låga nivåer i flera fall. De för företagen allra viktigaste aspekterna som är undermåligt belysta är frågor om de kostnader som förslagen eventuellt förväntas medföra för berörda. En beskrivning av kostnader och vilka företag som faktiskt berörs är av yttersta betydelse både för de som ska fatta beslut om nya eller ändrade företagsregler och för de som blir direkt berörda av desamma.

För att förbättra och förenkla de regelverk som omger företagen krävs såväl övergripande åtgärder som konkreta punktsatser. Kvaliteten i konsekvensanalyserna måste bli betydligt bättre och de regelförslag med konsekvensanalyser som inte håller måttet ska inte ligga till grund för beslut om nya regler. Dessa förslag måste stoppas och återremitteras tills underlaget håller en godkänd kvalitet. Detta bedömer NNR vara det mest effektiva sättet att få myndigheter och departement att höja kvaliteten på sina förslag. I kapitel tre utvecklar NNR detta resonemang ytterligare.

3 Regelförenklingspolitiken i Sverige 2005-2006

3.1 Riksdagens och regeringens arbete med regelförenkling

Regeringen

Samtliga departement och 45 myndigheter gavs under år 2003 i uppdrag att gå igenom de lagar, förordningar respektive föreskrifter och allmänna råd inom det egna ansvarsområdet. Utifrån den genomgång som gjorts skulle varje departement och myndighet presentera en plan för att minska den administrativa bördan för företag. Resultatet av myndigheternas och departementens genomgångar skulle utmynna i ett brett handlingsprogram att redovisas för riksdagen i en skrivelse hösten 2004. Arbetet skulle ske i samråd med representanter för näringslivet.

I sin skrivelse till riksdagen som presenterades den 4 december 2004, rapporterade regeringen att den totalt fått in 291 förslag till förenklingar, 63 från departementen och 228 från myndigheterna. Förslagen omfattade allt ifrån förenklade rutiner via Internet till förenklade tillstånds- och anmälningsförfaranden. I en sammanställning till regeringen den 1 juli 2005 från myndigheten NUTEK (vilken ansvarar för att sammanställa resultaten från myndigheterna) framkom att myndigheterna rapporterat att de genomfört 140 av de sammanlagt 228 förslagen och att alla förslag utom tre kommer att vara genomförda till september 2006. Departementens resultat redogjordes för i regeringens skrivelse 2004/05:48 och enligt denna beräknas praktiskt taget alla förslag att vara genomförda senast under 2006.

Regeringens senaste riksdagsskrivelse som berör regelförbättringsarbetet kom 2006 (Skr 2005/06:49). Skrivelsen redogör för regelförbättringsarbetet från 2004 och framåt. Åtgärder som kan nämnas är ytterligare mätningar av företagens administrativa kostnader, pågående OECD-granskning av Sveriges regelreformeringsarbete och internationell regelförbättring. Skrivelsen innehåller även information om gjorda mätningar av företagens administrativa kostnader. Dessutom redovisas ytterligare 19 förslag till åtgärder för att minska den administrativa bördan som beräknas vara genomförda under 2006.

Riksdagen

Samtliga partier är eniga om att regelförenkling är viktigt för företagen vilket framkommer i Näringsutskottets behandling av skrivelsen där det formuleras på följande sätt:

”Utskottet anser att regelförbättringsarbetet är av största vikt för att Sverige skall kunna fortsätta att utvecklas som företagarnation. De regler som berör företagandet bör vara lätta att förstå och efterleva. Samtidigt vill utskottet poängtera att samhället har behov av effektiva regelsystem för bl a skydd av människors liv och hälsa, miljö och säkerhet. Detta får dock inte innebära att det blir alltför krångligt att starta och driva företag”.

Oppositionen i riksdagen (m, fp, kd och c) lade egna motioner som:

- Kritiserar regeringen för att inte ha kartlagt alla administrativa kostnader och inte satt upp ett övergripande mål om minskning av desamma.
- Föreslår att ett oberoende och offentligt organ med uppgift att granska nya och ändrade regler inrättas. Detta för att inga regler ska få införas utan att de utformats så att de uppnår sitt syfte på enklast möjliga sätt för företagen.

Vidare lades motioner som uppmärksammade såväl begränsningar som förenklingar av företagens uppgiftslämnande och vikten av väl genomförda konsekvensanalyser och en effektivisering av tillsynsverksamheten.

De 291 förenklingsförslag som presenterats och successivt åtgärdats borde ge genomslag i NNRs kvalitetsdatabas men NNR har inte kunnat notera några mer märkbara effekter av dessa i databasen. Skälen till detta är flera. Exempelvis rör 70 av de 228 myndighetsförslagen förbättringar av myndigheternas hemsidor och Internet, frågor som i mycket liten utsträckning hanteras via föreskrifter och allmänna råd. Ett annat skäl är att flera av de förslag som återfinns under rubriken ”enklare föreskrifter” inte innebär substantiella förändringar av regelverken utan exempelvis ett sammanförande av flera regelverk till ett. Det kan förvisso medföra bättre överblick och innebära en språklig översyn av ett eller flera regelverk.

Ytterligare en förklaring kan vara att delar av uppgiftslämnande inte är reglerat direkt i lagar, förordningar eller föreskrifter. Därmed faller också myndigheternas samrådsskyldighet i många ärenden bort och dessa är liksom tidigare inte med i NNRs kvalitetsdatabas. När det gäller departementens förslag så kan noteras att flera av dessa ska presenteras alternativt träda ikraft under 2006. Den mest sannolika förklaringen är dock att tillflödet av nya regler som belastar företagen administrativt är mer intensivt än tidigare varför effekten av de genomförda förenklingarna blir mindre. Det krävs med andra ord mer genomgripande och substantiella förenklingar om det ska få ett effekter för företagen.

3.2 Mätning av företagens administrativa kostnader

I Sverige har det genomförts ett flertal mätningar av företagens administrativa kostnader sedan Standard Cost-modellen (SCM) för första gången provades på mervärdesskattelagen år 2004. NNR ser det som mycket positivt att regeringen använder sig av SCM för att kvantifiera kostnaderna som företagen har för att efterleva regelverken. Regeringen och dess samarbetspartier har också deklarerat att de mål om minskning av företagens administrativa kostnader som de avser att sätta ska vara internationellt konkurrenskraftiga. De mätningar som har genomförts omfattar delar av skattelagstiftningen, miljöområdet, jordbruksområdet samt årsredovisningslagen. Resultaten av dessa mätningar redovisas i tabellen nedan.

Lagområde	Uppskattad kostnad mkr	Reduktionsmål till år
Skatt (utvalda delar)	5 623	20 % till 2010
Miljö	3 640	
Jordbruk	1 025	
Årsredovisningslagen	1 645	15 % till 2010
Summa	11 933	

Därtill är resultaten från arbetsmarknadsmätningen klara men här har regeringen valt att ge NUTEK ett tilläggsuppdrag som innebär att det ska göras en ”bedömning” av en nyligen antagen proposition (2005/06:185) gällande ändringar i anställningsskyddslagen och föräldraledighetslagen. För NNR är tilläggsuppdraget mycket svårförståligt och följderna blir nu att NUTEK ska mäta kostnaderna för en lagstiftning som inget företag har kunskap om. Inom olika områden där mätningar genomförts kommer det krävas att resultatet uppdateras med hänsyn till att lagstiftningen ändrats och tanken är att det ska ske årligen. NNR kan därför inte se några sakliga skäl till varför regeringen ger NUTEK ett uppdrag som egentligen inte har

något med mätningar att göra. Resultatet av detta blir primärt att reduktionsmål för arbetsmarknadsområdet kommer att meddelas av regeringen i januari 2007 istället för innan valet som tidigare meddelats.

Regeringen har valt att hantera frågan om mätningar på ett lite annorlunda sätt, och enligt NNR i flera avseenden ett sämre sätt, än länder som Danmark och Holland. I Sverige har regeringen sedan de första mätningarna genomfördes givit en mycket oklar bild av vilka lagområden som ska mätas. I andra länder som Danmark och Storbritannien har regeringen mycket tidigt deklarerat att alla företagsregler ska mätas. Genom regeringens tillvägagångssätt uteblir en mycket viktig styrsignal till myndigheter och departement. Den svenska regeringen avsåg i ett första skede att endast mäta arbetsmarknads-, skatte- och miljölagstiftningen men efterhand beslutat att genomföra mätningar på flera områden. De sista uppdragen NUTEK erhållit gäller mätning av plan och bygglagen, statistik- och livsmedelsområdet. Regeringen har nu under våren meddelat är att samtliga mätningar ska vara slutförda innan utgången av år 2007. Regeringen vill dessutom utreda om fler områden ska mätas innan fler beslut om mätningar fattas.

En annan unik svensk företeelse är att för de första uppdragen på skatteområdet pekade regeringen ut vilka enskilda lagar som skulle mätas. För de senare mätningarna och områdena har NUTEK fått ett bredare uppdrag som fokuserar på hela lagområdet. Genom detta tillvägagångssätt har inte kostnaderna på skatteområdet kartlagts på samma sätt som övriga områden utan det återstår flera delar. Till detta kan tilläggas att efter att mätningarna på skatteområdet var slutförda har det skett ändringar i hur metoden tillämpas i Sverige. Resultatet av denna problematik är att mätningarna på skatteområdet inte riktigt kan jämföras med de senare mätningarna.

Resultaten från de danska mätningarna av hela lagstiftningen visar att det är mycket svårt att med stor precision uttala sig om vilka områden som egentligen är de mest relevanta att mäta för företagen, innan alla mätningar är slutförda. En likartad hantering av all lagstiftning som påverkar företag vore enligt NNR det tillvägagångssätt Sverige också bör välja. Syftet är trots allt att mätningarna ska vara ett verktyg för politiker och beslutsfattare för att bättre kunna prioritera och genomföra förenklingar där de bäst behövs. I Sverige finns det annars en risk att vissa branscher och regelverk inte kommer att mätas och sålunda förenklas.

3.3 Behovet av förbättrade konsekvensanalyser

För att beslutsfattare ska kunna ta ställning till förslag om nya regler krävs att förslagsställaren (statliga kommittéer, myndigheter och regeringskansliet) genomför en konsekvensanalys av förslagets viktigaste konsekvenser. För företagens del gäller det kostnader, vinster, konkurrensförhållanden och inte minst alternativ till det valda förslaget.

Idag regleras kraven på konsekvensanalyser vid regelgivning olika beroende på förslagsställare och vilka faktorer konsekvensanalysen ska beröra (se bilaga två). De tre viktigaste författningarna som reglerar krav på konsekvensanalyser är verksförordningen, simplexförordningen och kommittéförordningen. Tillsammans med skrivelsen för det interna arbetet med regelgivning på regeringskansliet, statssekreterarskrivelsen, utgör de basen för hur en konsekvensanalys ska utformas och när den ska göras.

Trots att det finns krav på att genomföra konsekvensanalyser och innehållet i desamma så följs de inte i flertalet fall. Detta gäller såväl förslag till nya eller ändrade företagsregler från myndigheter som förslag från statliga kommittéer och departementen. NNR har sedan år 2002 systematiskt bedömt kvaliteten på inkommande förslag till nya eller ändrade företagsregler från myndigheter, statliga utredningar och regeringskansliet. De kvalitetsfaktorer som NNR utgår ifrån återfinns huvudsakligen i simplex- och verksförordningarna. Resultaten är i flera fall nedslående. I knappt hälften av ärendena har det presenterats en analys enligt de krav som finns i simplexförordningen och i bara åtta procent av ärendena resovisas en uppskattning av företagets totala kostnader till följd av förslagen. I mindre än 50 % av fallen finns alternativ beskrivna till de föreslagna reglerna. (Samtliga ovan redovisade uppgifter härrör från kapitel två).

Årets Regelindikator 2006 visar på mycket låg kvalitet på flera områden¹. En viktig orsak till detta är enligt NNR bristen på kvalitetskontroll med åtföljande sanktioner. Ett annat skäl kan vara att frågorna i tillhörande analyskeman inte uppfattas som tillräckligt vägledande, ändamålsenliga och relevanta av regelgivarna. Därtill kan ifrågasättas om berörda politiker och myndighetschefer tillräckligt ofta efterfrågar hög kvalitet på konsekvensanalyserna i samband med beslut i olika ärenden. Resultaten visar att så inte tycks vara fallet.

Inom regeringskansliet pågår ett arbete med att ta fram en ny förordning om konsekvensanalyser med nya regler för hur bl a statliga myndigheter skall bedriva sin verksamhet inklusive hur en konsekvensanalys skall göras. Detta arbete kan ses som en fortsättning av Verksförordningsutredningens (SOU 2004:23) arbete med ett förslag till förordning om konsekvensanalys vid regelgivning. Förslaget kommer att presenteras i en departementspromemoria i juni 2006.

EU betyder allt mer när det gäller reglernas påverkan på företagen. Resultaten från årets regelindikator visar att 44 % av förslagen till nya och ändrade företagsregler har sitt ursprung i EU. Konsekvensanalyser har kommit att spela en allt större roll inom unionen och betraktas som en nyckelfaktor i arbetet med att främja tillväxt, sysselsättning och innovation genom effektivare och enklare regelverk. EUs arbete med konsekvensanalyser och regelförbättring beskrivs närmare i kapitel sex.

Tio punkter för bättre konsekvensanalyser

NNR har utarbetat ett tiopunktsprogram för vad en konsekvensanalys för alla typer av regelgivning bör innehålla för att hålla en godkänd kvalitet. De aspekter som enligt NNR bör belysas i analysen är följande:

- Problem som skall lösas och varför föreslagna regler har valts (nyttan).
- Regler som beslutats tidigare i Sverige, av EU eller andra internationella organ, och som är av särskild betydelse för föreslagna regler och deras genomförande ("upstream regulation").
- Konsekvensanalyser av tidigare beslutade regler som har avgörande påverkan på nu föreslagna regler.
- Företag som berörs: Näringsgren, antal och storleksklass.

---

¹ NNR har även i en debattartikel i Dagens Industri den 10 april 2006 visat på flertalet praktiska exempel där konsekvensanalyser saknats eller varit undermåliga såsom förslaget om rätt till heltid, flygskatten och särskild skattekontroll.

- Finansiella konsekvenser i form av skatter, avgifter till myndigheter och bidrag från myndigheter.
- Materiella konsekvenser i form av ändringar i produkter, tjänster, produktion (investeringar), försäljning, resursanskaffning, resursutnyttjande och verksamhetsfunktioner i övrigt.
- Administrativa konsekvenser i form av informationsbehandling och uppgiftslämnande till myndigheter.
- Konsekvenser för konkurrensen och företagets konkurrenskraft.
- Särskilda konsekvenser för små och medelstora företag enligt ovanstående punkter ska redovisas.
- Genomfört och planerat samråd med företag och företagsorganisationer om föreslagna regler och vad som därvid huvudsakligen har framkommit.

Den låga kvaliteten på konsekvensanalyserna beror enligt NNR även på bristande kontroll och möjligheter till sanktioner mot de förslagsställare som inte följer regelverken. För att komma tillrätta med detta menar NNR att det krävs någon form av kontrollerande och rådgivande organ med övergripande befogenheter som säkerställer att konsekvensanalyser genomförs och håller godkänd kvalitet.

Organet behövs för förslag från såväl myndigheter som regeringskansliet. Det måste ges befogenhet att stoppa utfärdandet av regler som inte åtföljs av någon konsekvensanalys eller där konsekvensanalysen är undermålig. Det måste också ges rätten att återremittera förslaget till förslagsställaren för att förbättra kvaliteten på konsekvensanalysen till godkänd nivå.

En återremittering kan med fördel ske vid den remissbehandling som följer efter ett kommittébetänkande, en departementspromemoria eller förslag till myndighetsföreskrift. NNR finner att denna procedur endast bör ske i ärenden som har betydelse för företagen. Undantag från rätten till att stoppa och återremittera bör naturligtvis finnas i exceptionella fall, exempelvis när säkerhetsskäl eller fara för människors och djurs liv och hälsa kräver ett mycket snabbt införande av en regel. I de fallen ska emellertid en fullständig konsekvensanalys göras i efterhand.

NNR anser att det föreslagna organet organisatoriskt bör vara ”överordnat” såväl statliga myndigheter som departement. Kompetensen och ansvarsområdet för ett sådant organ bör därför ligga i statsrådsberedningen hos en statssekreterare med ansvar för området.

3.4 Samråd med statliga utredningar

En viktig förutsättning för att ta fram konsekvensanalyser av god kvalitet är tidiga samråd med berörda. Genom tidiga samråd ges förslagsställaren/regelgivaren en unik möjlighet att testa sina tankar med berörda för att finna alternativ till en reglering eller finna den minst bördesamma regleringen för berörda. Tidiga samråd ger också möjlighet för regelgivaren att ta fram relevanta uppgifter för att kunna beräkna/uppskatta hur många företag som skulle beröras av en reglering och vilka ökade/minskade kostnader dessa skulle få.

Regeringen har sedan två år tillbaka i ett 60-tal direktiv till statliga utredningar utsett NNR till samrådspart avseende konsekvenserna för företag/småföretag. NNR har därmed kunnat jämföra kvaliteten på de konsekvensanalyser där NNR varit samrådspart med de förslag där NNR varit en av remissinstanserna.

NNR kan konstatera att i de fall där NNR står inskriven som samrådspart i direktivet är chanserna större för en bättre konsekvensanalys än i de fall NNR endast är en bland många remissinstanser. De områden där NNRs medverkan främst gjort skillnad är beräkningen av hur många företag som berörs och de totala kostnaderna för företagen som förslaget beräknas medföra. Det ovan konstaterade torde också gälla för utredningar där andra berörda på företagssidan involverats tidigt i regelgivningsprocessen.

4 Regelförenklingspolitikens utveckling under mandatperioden 2002-2006

Flera viktiga steg mot en uthållig och effektiv regelförenklingspolitik för företag har tagits under den innevarande mandatperioden. Det avgörande beslutet togs i riksdagen redan den 18 december 2002 och innebar följande;

1. att hela regelverket som rör företagande ska gås igenom så att onödiga och krångliga regler tas bort,
2. att ett övergripande kvantitativt mål sätts upp i syfte att redan under innevarande mandatperiod påtagligt minska företagets kostnader för administration av regelverket
3. att Sverige ska lämna in en ansökan till OECD för granskning av vårt regelförenklingsarbete och
4. att det bör sättas upp en tidsgräns inom vilka myndigheterna måste ha besvarat eller handlagt ett ärende.

Regeringens svar på riksdagens hemställan kom i oktober 2003 då den lade fram sitt handlingsprogram för regelförenklning. Programmet gavs titeln ”Handlingsprogram för enklare vardag för företagen”. Syftet med programmet var tvåfaldigt;

- att ta fram åtgärder som minskar den administrativa bördan för företagen och
- att på ett tydligt sätt synliggöra genomförda och planerade åtgärder.

De två viktigaste delarna i handlingsprogrammet kan sägas vara:

- Mätning av och mål för en minskning av företagets administrativa kostnader.
- Uppdrag till regeringens samtliga departement samt 45 myndigheter att komma med förenklingsförslag.

Genom de två besluten ovan lades grunden till en mer långsiktig politik för minskning av företagets kostnader för att hantera det statliga regelverket. Under 2003-2004 togs flera viktiga följdbeslut. De främsta är:

- Införandet av den holländska Standard Cost-modellen (SCM) för att mäta de administrativa kostnaderna för olika lagområden.
- Framtagande av en svensk definition av administrativ börda.
- Uppdragen till NUTEK att mäta skatte-, arbetsmarknads-, och miljölagstiftningen.
- Skapande av kvantitativa mål för en minskning av företagets administrativa kostnader.

4.1 NNRs omdöme över den förda regelförenklingspolitiken

I det följande redogör NNR för sin syn på hur regering och myndigheter uppfyllt riksdagens fyra beställningar från 2002 så här långt. Varje genomförd åtgärd följs av en illustration i form av ett trafikljus. Trafikljusens färg symboliserar NNRs bedömning av om och hur riksdagens beställningar genomförts.

- 1. Att hela regelverket som rör företagande ska gås igenom så att onödiga och krångliga regler tas bort, samt framtagande av ett mått som visar hur regelbördan utvecklas.**

2006

Enligt NNR har inte hela regelverket gått igenom, men arbete pågår hos såväl departement som myndigheter med varierande ambitionsnivå och framgång. Regeringen har som nämnts ovan antagit "Standard Cost-modellen", för att mäta företagens administrativa kostnader för att följa de statliga regelverken. Mätningarna pågår och beräknas vara klara år 2007. Tre månader efter att mätningarna är klara ska regeringen ange ett mål för minskade administrativa kostnader för företagen. Dessutom har regeringen antagit ett handlingsprogram med drygt 300 konkreta regelförenklingar som ska vara genomförda år 2006.

- 2. Att ett övergripande kvantitativt mål sätts upp i syfte att redan under innevarande mandatperiod påtagligt minska företagens kostnader för administration av regelverket.**

2006

Ett mål för att minska företagens regelkostnader fortfarande inte antagits, trots att mandatperioden är slut i september i år.

- 3. Att Sverige skall lämna in en ansökan till OECD för granskning av vårt regelförenklingsarbete.**

2006

OECD påbörjade sin granskning av Sverige vid årsskiftet 2005/2006. Slutsatserna om Sveriges regelgivningsprocess beräknas komma i slutet av 2006 och fastställas 2007.

- 4. Att det bör sättas upp en tidsgräns inom vilka myndigheterna måste ha besvarat eller handlagt ett ärende i samband med företagsstart.**

2006

Regeringen har i regleringsbrev för Bolagsverket och Patent- och registreringsverket angett hur lång tid handläggningen av ett ärende får ta. Detta ska även stå angivet på respektive myndighets hemsida.

Fram till våren 2006 har ytterligare beslut tagits av regeringen för att komplettera besluten om mätningarna vilket innebär att all lagstiftning som NUTEK finner relevant för företagen ska mätas om regeringen så önskar. Mätningarna ska vara avslutade senast under år 2007 och målen ska vara uppfyllda senast år 2010.

När det gäller handlingsprogrammets uppdrag till departement och myndigheter kan konstateras att nästan samtliga av de 291 första förslagen kommer att vara genomförda under år 2006, liksom de 19 ytterligare förslagen som redovisades 2006. Flertalet av förslagen är dock av den karaktären att de inte nämnvärt kommer att påverka den administrativa bördan för företagen.

Bristen på beslut och åtgärder för att förbättra kvaliteten på de konsekvensanalyser som myndigheter, statliga utredningar och regeringen ska göra av sina förslag till nya och ändrade företagsregler har varit uppenbar ett antal år. Trots utbildningsinsatser har utvecklingen mot bättre konsekvensanalyser gått mycket långsamt. Fortfarande är kvaliteten på majoriteten av konsekvensanalyserna undermålig. En departementspromemoria med förslag till en ny modell för konsekvensanalyser är aviserad till juni 2006.

Sammanfattningsvis kan sägas om den innevarande mandatperioden att aldrig förut har ett så ambitiöst arbete initierats på regelförenklingsområdet för företag.

Trots detta ambitiösa arbete visar NNRs regelindikatorer 2004-2006 att utvecklingen går i motsatt riktning mot den som beslutats av både regering och riksdag. De administrativa kostnaderna för företagen ökar istället för minskar. Av de förslag till nya eller ändrade företagsregler som lagts fram och som NNR erhållit under åren 2004-2006 innebar i medeltal 54 % ökad börda för företagen medan endast 16 % innebar minskad börda.

Det avgörande skälet till att utvecklingen inte vänder i positiv riktning är att det ännu inte finns någon sammanhängande politik för regelförenkling i Sverige. Regeringens handlingsprogram är ofullständigt och måste därför kompletteras och förstärkas och den politiska styrningen öka om det skall få effekt. Likaså krävs mer genomgripande förslag för att påtagligt minska regelbördan för de svenska företagen.

5 Företagens uppgiftslämnande

5.1 Samråd om företagens uppgiftslämnande

Statliga myndigheter måste sedan 1982 samråda om sitt uppgiftsinhämtande med organisation som företräder uppgiftslämnande företag och kommuner (samrådsförordningen 1982:668). NNR är samrådspart för näringslivet. Syftet med samråden är att myndigheterna ska uppmärksammas på de problem och kostnader som kan uppstå för företagen och om möjligt vidta åtgärder som begränsar och förenklar uppgiftslämnandet. NNR har på sin hemsida en lista över aspekter som myndigheterna bör beakta. I bästa fall har myndigheterna redan innan ärendena tas upp med NNR beaktat dessa aspekter på ett tillfredsställande sätt. I annat fall försöker NNR och dess medlemmar att driva förslag om förenklingar gentemot myndigheterna. Förslag som ofta men inte alltid vinner gehör.

Myndigheterna begär in uppgifter från företagen för en rad olika ändamål. Det kan gälla beskattning, tulldebitering, tillståndsprovning, bidragsgivning, tillsyn och kontroll, utredningsverksamhet, samhällsplanering och framställning av statistik. Blanketter utgör en del av företagens uppgiftslämnande. Enligt NNRs undersökning under 2005 har antalet blanketter som 90 myndigheterna kräver att företagen ska fylla i ökat med 29 % sedan år 1999 till 94 miljoner.

NNR följer kvaliteten även i samrådsärendena. En fullständig bild över förändringarna i uppgiftsinhämtandet kan NNR inte ge eftersom det har visat sig att samrådsförordningen inte iaktas fullt ut av myndigheterna. En sammanställning av samrådsärenden som gjordes 2004 visade att myndigheterna endast i en fjärdedel av fallen gör kalkyler över de förväntade kostnaderna för uppgiftslämnande företag. En sådan kalkyl bör i princip alltid göras när ett nytt uppgiftskrav tillkommer eller när ett befintligt uppgiftskrav ändras. I ca tio % av ärendena kunde det inte ens utläsas av ärendehandlingarna hur många företag eller inom vilken bransch uppgiftskravet avsågs fullgöras.

Resultaten av samråden för företagen kan belysas med följande data: i 28 % av ärendena togs frågeställningar bort från uppgiftskravet (blanketten), i 63 % förenklades frågeställningarna i högre eller lägre grad för uppgiftslämnarna och i 20 % minskades urvalet av företag.

Sammanfattningsvis är NNRs bedömning att det inte skett någon förbättring av kvaliteten under de senaste två åren.

NNRs arbete med uppgiftslämnandet får av naturliga skäl kortsiktiga effekter när det gäller förenkling av tillfälliga uppgiftskrav på företagen. Ibland åstadkoms emellertid positiva effekter för företagen på återkommande krav på uppgiftsinlämning. I slutet på 90-talet genomfördes på NNRs initiativ en både principiell och praktisk betydelsefull förenkling av arbetsgivarnas skatteuppbörd som har visat sig kunna bli bestående. Personalstatistiken om sjukfrånvaro görs numera på urvalsbasis i stället för en totalundersökning. Kostnadsbesparingarna av dessa och andra permanenta regelförändringar för uppgiftslämnandet kan beräknas till åtminstone 300 miljoner kr per år.

5.2 Myndigheternas webbplatser

Riksdagen beslutade i december 2002 att den administrativa bördan påtagligt ska minska under innevarande mandatperiod. Regeringen beslutade till följd av riksdagens beställning att ge uppdrag till 43 myndigheter och samtliga departement att under 2004 gå igenom respektive lagar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd och presentera olika förslag som kan minska företagens administrativa börda. Uppdraget resulterade så småningom i ett handlingsprogram² med 291 förslag, varav 228 kom från statliga myndigheter.

En stor andel av de förslag som myndigheterna presenterat innebar olika åtgärder relaterade till myndigheternas egna webbplatser och elektroniska lösningar. NNR har därför undersökt företagens kunskap och uppfattning om myndigheternas webbplatser och tjänster. Demoskop fick i uppgift att intervjua 1001 företag under hösten 2004 om detta. Intervjuundersökningen sammanställdes i en rapport³ som redogör för företagens kännedom och kunskap om myndigheternas webbplatser, företagens önskemål om myndigheternas webbtjänster samt vilka förändringar av webbplatserna som behövs för att åstadkomma förenklingsåtgärder.

Undersökningen visar att företagens kännedom om myndigheters webbplatser är låg. Hos de 1001 tillfrågade företagen uppgår kännedomen vid ett spontant svar på frågan om enskilda myndigheters webbplatser, undantaget Skatteverket, till högst 15 %. För små företag, 1-49 anställda, är siffran under tio %. De myndigheter som företagen bäst känner till är Patent- och registreringsverket och Bolagsverket. Bland de större företagen med fler än 50 anställda märktes även Riksförsäkringsverket och försäkringskassorna.

Skatteverket är den myndighetswebbplats som överlägset flest företag känner till, 66 % av de stora företagen och 43 % av de små. Bland småföretagen används myndigheternas webbplatser regelbundet av ca 30-40 % av dem som känner till dem.

Merparten av de företag som känner till webbplatserna har skaffat sig information om dessa via internet, bland de större företagen uppgår andelen till hela 75 %. Cirka en fjärdedel av småföretagen har fått kännedom om webbplatserna via marknadsföring från myndigheterna själva medan motsvarande siffra för de stora företagen är 15 %.

Knappt hälften av småföretagen upplever att webbplatserna underlättar kontakten med myndigheterna medan 56 % menar att webbplatserna inte alls eller i liten utsträckning underlättar arbetet i företaget. De större företagen anser sig ha större nytta av webbplatserna än de små, då 80 % respektive 71 % anger att webbplatserna underlättar myndighetskontakterna och företagandet.

Samtliga företag använder idag myndigheternas webbplatser främst för att hitta information och ladda ner blanketter. På frågan om vad företagen skulle vilja använda webbplatserna till i framtiden svarar majoriteten bl a att de vill kunna lämna in uppgifter direkt via webbplatsen samt ställa frågor till myndigheten.

Av samtliga företag uppger ca 25 % att de idag måste lämna samma slags information till flera myndigheter.

---

² Regeringens skrivelse 2004/05:48

³ Företagens kännedom och uppfattning om myndigheternas webbplatser, rapport från NNR

Företagens upplevda nytta av webbplatserna samt deras önskemål om framtida funktioner bekräftas i en undersökning gjord 2005 av konsultföretaget Arkitraven. Det ställdes två frågor till myndigheterna om hur de ser på sina egna webbplatser avseende funktionalitet för företag samt om de för dialog med företag vid utvecklingen av webbplatserna. Nästan 70 % anser att mer utveckling av webbplatserna krävs och 42 % att mer dialog med företagen behövs.

NNRs slutsatser och rekommendationer

Sammantaget visar vår undersökning att om webbplatserna ska ha en ”regelförenklande” inverkan behöver de utvecklas. Likaså behöver innehållet, metoderna för att kommunicera och funktionerna för att använda webbplatserna förbättras. Det finns sålunda potential att öka både användandet och funktionaliteten genom ändrad marknadsföring och genom en ökad behovsinventering. För att uppnå detta föreslår NNR myndigheterna;

- att alltid göra det möjligt för företag att ta kontakt och att ställa direkta frågor till berörd handläggare på sina webbplatser,
- att i största möjliga utsträckning göra det möjligt för företag att kunna lämna uppgifter direkt via webbplatsen,
- att alltid kontakta berörda företag/företagsorganisationer vid utvecklingen av företagstjänster på sina webbplatser,
- att alltid göra en konsekvensanalys av alla sina förändringar som berör företagen och
- att vidta åtgärder så att företag inte behöver lämna samma uppgifter till flera myndigheter och ge möjlighet att lämna in förslag på förenklingar för företag och att svarstiden för dessa är max 90 dagar.

5.3 Blankettkrav på företagen

År 1999 presenterade Statskontoret en undersökning som visade att 75 statliga myndigheter krävde in uppgifter från svenska företag. Fler undersökningar därefter tyder på att företagen anser att uppgiftslämnandet ökar och att företagen dubbelrapporterar samma uppgifter till flera myndigheter.

Mot bakgrund av detta beslöt NNR att närmare undersöka utvecklingen under senare år. Konsultföretaget Arkitraven fick 2005 uppdraget att upprepa Statskontorets undersökning samt att komplettera med frågor som rörde samordningen av uppgiftslämnandet från företag till myndigheter och myndigheter emellan.

NNR sammanställde undersökningen i en rapport som visade på omfattningen och utvecklingen av antalet blanketter som företagen måste fylla i och hur denna information hanteras av myndigheterna. Rapporten gav däremot inte svar på hur omfattande det totala uppgiftslämnandet från företag till myndigheter är.

Undersökningen visade sammanfattningsvis att:

- Antalet blanketter som företagen lämnar in till myndigheterna har ökat med 29 % till totalt 94 miljoner, sedan 1999. Skatteverkets kontrolluppgifter utgör den absoluta merparten av dessa blanketter.
- 77 % av myndigheterna anser att det finns möjlighet att öka samordningen mellan myndigheterna av företagens uppgifter. Särskilt de större myndigheterna ser stora möjligheter till utökad samordning.

- Endast 31 % av myndigheterna uppger att de i dagsläget har samordnat eller integrerat elektroniska tjänster med andra myndigheter, men hela 54 % ser i framtiden möjlighet till utökad samordning.
- 21 % av myndigheterna tar ut avgifter i vissa ärenden medan 13 % alltid tar ut avgifter.
- Möjligheten till verifikation och identifikation via elektronisk signatur är en relativt ny företeelse. Endast 20 % av myndigheterna använder sig av detta idag.
- Hela 80 % av blankettyperna lämnas via papper eller e-post. En stor del av detta torde vara via e-post, men det handlar fortfarande om betydande manuell handläggning.
- Det totala antalet blankettyper (uppgiftskrav) uppskattas till 1301 stycken, en ökning med ca 13 %. Observera att det finnas många olika uppgiftskrav i en blankett.
- Antalet statliga myndigheter som företagen måste rapportera till har vuxit till ca 90 stycken sedan den senaste undersökningen.

NNRs slutsatser och rekommendationer

Med anledning av resultaten presenterar NNR följande förslag:

- Inrätta ett samordnat uppgiftskravsregister för företagsdata.

NNR är övertygad om att ett samordnat register minskar företagens kostnader att lämna nödvändiga uppgifter. Ett uppgiftskravregister och regeringens pågående mätningar av företagens administrativa kostnader underlättar framtida förenklingar, utnyttjande av uppgifter och en effektiv samordning för såväl företag som myndigheter. Syftet med ett enda uppgiftskravsregister är att få en strukturerad återanvändning av författningsreglerad uppgiftsinsamling av företagsuppgifter. Enligt NNR ska självklart hänsyn tas till gällande regler i sekretesslagen. Det föreslagna registret kommer även att förbättra effekten av de samråd som myndigheterna är skyldiga att ha med bl a NNR enligt förordning (SFS 1982:668).

Utifrån undersökningen kunde konstateras att det totala antalet blanketter har ökat sedan Statskontorets undersökning år 1999. Från en total volym på 73 miljoner blanketter i den tidigare undersökningen har antalet ökat till 94 miljoner, dvs en ökning med 29 %. Även blankettyperna har ökat och flera myndigheter är medvetna om att de kräver företagen på samma uppgifter som andra myndigheter.

Samtidigt visade undersökningen att nästan åtta av tio myndigheter anser att det finns möjligheter till ytterligare samordning mellan myndigheterna. Särskilt intressant är att de myndigheter som har de största uppgiftskraven ser stora samordningsvinster. Parallellt med denna insikt har det visat sig att tiden som företagarna måste avsätta för att administrera regelverken i Sverige ökar⁴.

Övriga åtgärder för att genomföra ett uppgiftskravsregister finns beskrivet i Patent- och registreringsverkets slutrapport "Förslag till ett samordnat uppgiftskravsregister för företagsdata", som överlämnades till regeringen den 31 december 2000.

En god förebild är vårt grannland Norge som har ett liknande register, det s k "Oppgaveregisteret", sedan 1997.

---

⁴ Företagens villkor och verklighet, NUTEK 2005

Övriga förslag som NNR presenterar till följd av rapporten är att:

- Höja kvaliteten på regeringens, myndigheternas och de statliga kommittéernas konsekvensanalyser genom att införa ett enhetligt system för konsekvensanalyser som inkluderar förslag från EU-kommissionen.
- Redovisa alla genomförda konsekvensanalyser offentligt.
- Utse en ansvarig tjänsteman på varje departement och myndighet som ansvarar för arbetet med konsekvensanalyser.

6 Internationellt regelförenklingsarbete

6.1 EU-arbetet

Better Regulation (bättre lagstiftning) är en högt prioriterad fråga för EU-kommissionen. Sedan mitten av 90-talet har denna fråga funnits med på dagordningen för ett bättre näringslivsklimat men det är först de senaste fyra åren som frågorna fått en mer central roll i diskussionerna om hur konkurrenskraften skall stärkas och tillväxten öka i EU. Flera av medlemsländerna, främst Holland och England, har varit pådrivande men även Danmark och Sverige har varit med och arbetat för regelförbättring inom EU. Överenskommelsen mellan Rådet, Parlamentet och Kommissionen i december 2003 om bättre lagstiftning har följts upp med meddelandet från Kommissionen till Rådet och Europaparlamentet med rubriken "Lagstifta bättre för tillväxt och arbetstillfällen i EU"⁵ Genom att förbättra lagstiftningens kvalitet ska näringslivet enligt Kommissionen ges de riktiga signalerna i och med att onödiga kostnader avskaffas och olika hinder för anpassningsförmåga och innovation undanröjs. De viktigaste ingredienserna för att leverera ett bättre regelverk är subsidiaritet, proportionalitet, öppenhet, tillräknelighet, samråd, konsekvensanalyser, rätt genomförande, förenkling av regler och processer samt administrativa förenklingsåtgärder.

När det gäller förenklingsåtgärder har ett rullande treårsprogram startat för att gå igenom lagstiftning som kan vara särskilt betungande för företagen. För att bättre uppmärksamma de administrativa kostnaderna i de egna interna procedurerna har Kommissionen startat en översyn som ska utmynna i förenklingsförslag. Vad gäller förslag till nya och ändrade regler ska en modifierad Standard Cost-modell, nettokostnadsmodellen, användas för att identifiera och kvantifiera administrativa kostnader.

Kommissionen tillämpar sedan 2003 en särskild modell för konsekvensanalyser där de grundläggande principerna är integration (balanserad analys av ekonomiska, miljörelaterade och sociala konsekvenser), proportionalitet (matcha analysens djup med omfattningen av sannolika konsekvenser) samarbete (interna arbetsgrupper) samt öppenhet och samråd gentemot berörda parter. Modellen kommer under året att utvärderas av en oberoende instans.

Ett åtgärdsprogram inleddes 2005 för att se över och förbättra kvaliteten på konsekvensanalyserna, främst genom att skapa interna vägledningsdokument ("roadmaps") att använda vid konsekvensarbete och regelgivning. Dessa ska på ett tidigt stadium ge en fingervisning om de huvudsakliga områden som ska bedömas och hur efterföljande analyser planeras. Samråd med berörda anses som en självklarhet och nya modeller för detta utvecklas. Vidare har unionens medlemsstater uppmanats att ytterligare utveckla bättre lagstiftning på nationell nivå bl a genom förenkling av befintlig nationell lagstiftning och genom ett bättre införlivande av EU-lagstiftning i nationell rätt.

2006 är ett år då också EU-parlamentet aktiverades vad gäller frågan om konsekvensanalyser och regelförenkling. Parlamentet antog i maj en rad initiativbetänkanden som bl a rekommenderar Kommissionen att ta fram riktlinjer för konsekvensbedömningar (vilka enligt parlamentet bör göras av ett oberoende organ), att irrelevanta och föråldrade rättsakter ska upphävas liksom att byråkratin ska reduceras med hjälp av konsekvensbedömningar⁶.

---

⁵ KOM (2005) 97 slutlig

⁶ Bert Doorn report- Betänkande A6.0082/2006

Giuseppe Gargani report- Betänkande A6.0080/2006

Arlene McCarthy report- Betänkande A6.0083/2006

NNRs slutsatser och förslag

NNR anser att EUs synsätt på regelförenkling med konsekvensanalys som centralt instrument är väl genomarbetat och bör sätta sin prägel även på utvecklingen i Sverige. Regeringen och myndigheterna bör vara drivande i det europeiska arbetet med konsekvensanalyser och regelförenkling då förslagen får stor effekt för svenska företag. Konsekvensanalyser av EU-regler bör även göras i samband med att de ska genomföras i Sverige. Det finns idag inget obligatorium att genomföra en tidig nationell konsekvensanalys av EU-kommissionens förslag avseende konsekvenserna för företagen i Sverige.

6.2 OECD

OECD är den organisation som på internationell nivå som betytt och fortfarande betyder mest för utvecklingen på regelförenklingsområdet. Dess rekommendationer om regelkvalitet och genomförande har varit och är fortfarande normgivande för flertalet av de 30 medlemsländernas arbete med regelförenkling. Över av 20 av medlemsländerna har sedan 1998 på egen begäran fått sitt regelförenklingsarbete djupgranskat av organisationen.

Under 2006 granskas Sveriges regelförenklingsarbete och en slutrapport med rekommendationer beräknas vara färdig i december i år. Granskningen görs både på en övergripande nivå och inom vissa utvalda områden, för Sveriges del miljö- och livsmedelsområdet. Områden granskas ur ett konkurrenspolitiskt perspektiv och ur ett regelförenklingsperspektiv samt hur landets regelverk främjar principerna för fria och öppna marknader. När det gäller regelförenkling ser man särskilt på den övergripande regelförenklingspolitiken, institutionernas roll samt kvaliteten på de verktyg som används i regelförenklingspolitiken t ex konsekvensanalyser, samråd och administrativa förenklingar.

Andra viktiga OECD-projekt på regelförenklingsområdet är ett försök att ta fram en metod för att mäta de administrativa kostnaderna för att följa regelverken i de olika medlemsländerna. Metoden bygger på den holländska Standard Cost-modellen (SCM). Syftet med projektet är att kunna jämföra utvecklingen i de olika medlemsländerna avseende administrativ börda. Ett annat projekt med samma syfte är en vidareutveckling av indikatorer för regelkvalitet som ska kunna användas som ett hjälpmedel för att granska de olika medlemsländernas arbete med regelförenkling.

7 Slutsatser och förslag till åtgärder

Frågor om regelförenkling och regelförbättring ligger högt på företagens dagordning. Det finns mycket tid och resurser att spara genom att förenkla företagens vardag och därigenom minska deras regelkostnader och uppgiftsinlämnande. Det visar inte minst kraven som genererar 94 miljoner blanketter från företagen. Ett enklare och billigare regelverk ger företagen möjlighet att generera tillväxt, växa och skapa jobb. Samtidigt minskar även statens administrativa kostnader.

NNR konstaterar att beslutsunderlagen för de regler som skapas allt för ofta är ofullständiga i form av dåligt genomförda konsekvensanalyser. Av de tolv indikatorer NNR använder sig av för att bedöma kvaliteten på en konsekvensanalys har samtliga utom en försämrats jämfört med föregående år. Trenden sett över perioden 2002-2006 innebär en ökning av kvaliteten, men då från tämligen låga nivåer. De områden som är sämst är de som är mest betydelsefulla för företagen, nämligen kostnadssammanställningarna av förslagen samt en beskrivning av vilka och hur många företag som berörs av förslagen. Detta betyder att företag får betala ett högt pris för dåligt analyserade förslag. NNRs regelindikator visar även att antalet förslag som ökar börda kostnader ytterligare är fler än de som minskar den. Ökningstakten 2005-2006 uppgår till 33 %.

Orsaken till den låga kvaliteten beror enligt NNR främst på att regeringens kvalitetskontroll är dålig och att inga sanktioner kan vidtas när konsekvensanalyserna är undermåliga. Vidare bidrar ett fragmenterat och otydligt regelverk till att konsekvensanalysernas kvalitet är dålig. En annan orsak kan vara att efterfrågan på konsekvensanalyser med hög kvalitet helt enkelt är låg pga att det inte prioriteras.

Under året har resultat från mätningar av företagens administrativa kostnader på några lagområden presenterats. Detta är bra och visar att processen är igång. Dock är det fortfarande oklart i vilken utsträckning all lagstiftning ska mätas. Vidare saknas ett övergripande mål för regeringens regelförenklingsarbete samt hur höga ambitionerna ska vara när det gäller att minska företagens administrativa kostnader. Detta skiljer Sverige från andra europeiska länder såsom Danmark, Holland och Storbritannien. Ett övergripande mål vore tillsammans med en tidsplan för det konkreta regelförenklingsarbetet en avgörande signal till alla myndigheter och departement att minskade kostnader för företagen är en prioriterad fråga.

Inom EU har regelförbättring (Better Regulation) uppmärksammats och fått ett stort genomslag. Alla institutioner bejakar nu vikten av konsekvensanalyser och regelförenklingsarbete. Kommissionen har inlett ett åtgärdsprogram för att se över och förbättra kvaliteten på konsekvensanalyserna och EU-parlamentet har antagit en rad initiativbetänkanden som rekommenderar att ta fram riktlinjer för konsekvensanalyser samt upphäva irrelevanta och föråldrade rättsakter.

Årets upplaga av Regelindikatorn visar att regelförenklingspolitiken i Sverige står inför ett vägval. Frågornas betydelse för företagandet och tillväxten har tillerkänts stor betydelse och fått god uppmärksamhet. Nu krävs dock att konkreta åtgärder vidtas för att minska bördan. Detta kan inte vänta.

NNRs förslag till åtgärder för ett effektivare regelförenklingsarbete

- Anta ett övergripande mål för hur mycket de företagens administrativa kostnader ska minska i Sverige fram till 2010. Det ger departement, myndigheter och utredningar en klar signal om vilken färdriktning regeringen önskar. Målet ska åtföljas av en tids- och handlingsplan med konkreta regelförenklingsförslag för hur och när målen ska uppnås.
- Inför ett organ inom statsrådsberedningen med övergripande befogenheter inom regelförenklingsområdet. Organet bör ledas av en för ämnet ansvarig statssekreterare och ha rätt att stoppa förslag till nya och ändrade regler om de inte åtföljs av en fullgod konsekvensanalys. Detta leder till att kvaliteten på besluten höjas och reglerna blir bättre.
- Regeringen måste vara mer pådrivande i EU när det gäller arbetet med konsekvensanalyser och regelförenklingsförslag. Detta har stor betydelse för vilka konsekvenser EUs regler kommer att få för svenska företag.
- Inför ett enhetligt regelverk för konsekvensanalyser som omfattar alla typer av regelgivare.
- Mät företagens administrativa kostnader för samtliga regelområden. Mätningar ger ett mycket bra underlag för att regeringen ska kunna lämna konkreta regelförenklingsförslag för att uppnå målen att minska företagens administrativa kostnader. Resultat från andra europeiska länder t ex Danmark visar att det är mycket svårt att med stor precision uttala sig om vilka områden som egentligen är de relevanta att mäta för företagen innan alla mätningar är slutförda.
- Beakta alla företagens totala regelkostnader vid regelgivning dvs finansiella, materiella och administrativa kostnader.
- Inrätta ett uppgiftslämnarregister hos en myndighet dit andra myndigheter måste vända sig innan de vänder sig till företagen med krav på uppgiftslämnande. På detta sätt undviks bl a att företagen måste besvara samma frågor flera gånger

Bilaga 1 - Förklaring till NNRs kvalitetsfaktorer

Sammanfattning	Har regelgivaren sammanfattat ärendet och beskrivit innehållet i förslaget? <ul style="list-style-type: none"> • Sammanfattning tydliggör förslaget för berörda och remissinstanser.
Tidigare regler	Finns tidigare regler beskriva? <ul style="list-style-type: none"> • Beskrivning av det existerande regelverket är viktigt för att sätta ändringen i relation till dagens regelverk.
Alternativen beskrivna	Har regelgivaren beskrivit alternativen till en ny eller ändrad regel? <ul style="list-style-type: none"> • Är en ny eller ändrad regel det mest ändamålsenliga sättet att lösa problemet. Alternativ till reglering kan ge hög måluppfyllelse.
Tidig konsultation	Har berörda eller representanter för dessa tillfrågats innan förslaget läggs? <ul style="list-style-type: none"> • Berörda kan ge bra ”feed-back” på hur problemet kan lösas och förslag till alternativa lösningar. Berörda kan även ge information om eventuella kostnader för att följa regeln.
Antal företag	Finns det beskrivet hur många företag och vilka branscher som berörs av ändringen eller det nya lagkravet? <ul style="list-style-type: none"> • Antal berörda ger information om regleringens omfattning.
Kostnader/företag	Har regelgivaren gjort beräkningar av vilka kostnader förslaget innebär för berörda? <ul style="list-style-type: none"> • Om förslaget innebär kostnader för berörda i form av administrativ, praktisk eller tidsmässig karaktär skall detta beräknas.
Totala kostnader	Finns det kostnadsberäkningar för hela berörda företagskollektivet? <ul style="list-style-type: none"> • Kostnaden för hela företagskollektivet skall sättas i relation till regleringens syfte.
Konkurrensaspekten	Har regelgivaren analyserat konkurrensfrågorna? <ul style="list-style-type: none"> • Konkurrensfrågorna såsom förhållandet mellan olika företag, regioner, länder samt privat/offentligt måste analyseras för att undvika snedvriden konkurrens.

Goldplating

- Vid genomförandet av EU-beslut måste det klart och tydligt framgå om och i så fall varför den svenska regeln går utöver EU beslutet.

Remisstid

Uppgår remisstiden till minst tre veckor?

- En remisstid på minst tre veckor är skäligt för att remissinstanserna skall hinna behandla ärendet och inkomma med synpunkter av bra kvalitet.

Simplexanalys

Har regelgivaren gjort en s k simplexanalys?

- Skyldighet enligt förordning att genomföra simplexanalys på samtliga lagförslag som berör små företag. 98 % av Sveriges företag har mindre än tjugo anställda

Administrativ börda

Hur kommer förslaget påverka företagens administrativa börda?

- NNR gör en kvalitativ bedömning av hur förslaget kommer att påverka den administrativa bördan.

Bilaga 2 - Regelverken som styr användningen av konsekvensanalyser och samråd

För statsförvaltningen finns det olika regler och rekommendationer som styr hanteringen av de problem- och konsekvensanalyser som ska upprättas i samband med förslag till nya eller ändrade regler som rör företag. Syftet med analyserna är att ge beslutsfattarna ett så bra beslutsunderlag som möjligt.

För **myndigheter** finns det två förordningar som reglerar myndighetens skyldigheter, verks- och simplexförordningarna. Därtill finns det en samrådsförordning som gäller vid uppgiftsinhämtande.

Enligt *verksförordningen* (1995:1322) ska myndigheter i samband med förslag till föreskrifter presentera en problem- och konsekvensanalys som bl a beskriver problemställningen, målsättningen med förslaget, alternativ till reglering och ekonomiska konsekvenser för företag som berörs av förslaget. De aktörer som berörs skall ges rätt att yttra sig i frågan och om konsekvensutredningen.

Enligt *simplexförordningen* (1998:1820) ska myndigheter i samband med förslag till nya eller ändrade regler upprätta en särskild konsekvensanalys om förslaget kan anses påverka förutsättningarna för små företag. Förordningen innehåller en checklista med tolv olika frågor som myndigheten skall besvara. Simplexförordningen innehåller i viss utsträckning samma frågeställningar som verksförordningen.

Enligt förordningen (1982:668) om statliga myndigheters inhämtande av uppgifter från näringsidkare och kommuner - *samrådsförordningen* - ska företagens uppgiftslämnande begränsas med hänsyn till ändamålet och underlättas så långt möjligt. Myndigheterna ska samråda om uppgiftsinhämtandet med organisation som företräder uppgiftslämnande företag (dvs Näringslivets Regelnämnd inkl medlemmar) respektive Kommun- och Landstingsförbundet.

För **regeringskansliet** finns det en intern skrivelse från tre statssekreterare där vikten av relevanta konsekvensanalyser framhålls. Denna skrivelse brukar benämnas statssekreterarskrivelsen. I denna ges riktlinjer för särskild konsekvensanalys om reglers effekter för små företags villkor. Till detta ska läggas statsrådsberedningens checklista för regelgivare och propositionshandboken (Ds 97:1).

För kommittéer och utredningar gäller *kommittéförordningen* (1998:1474). Den fick sin nuvarande utformning 1999. Förordningen innebär skyldigheter även för kommittéer att utreda och beskriva konsekvenserna av sina förslag i en konsekvensutredning. I utredningsdirektiven bestäms kraven närmare.

Bilaga 3 - NNRs medlemmar

- Fastighetsägarna Sverige
- Finansbolagens Förening
- Fondbolagens Förening
- Företagarna
- Lantbrukarnas Riksförbund
- Svensk Industriförening
- Svenska Bankföreningen
- Svensk Fjärrvärme
- Svenska Fondhandlareföreningen
- Svenska Handelskammarförbundet
- Svenska Petroleum Institutet
- Svenska Tidningsutgivareföreningen
- Svenskt Näringsliv